

Облікова картка дисертації

I. Загальні відомості

Державний обліковий номер: 0821U100942

Особливі позначки: відкрита

Дата реєстрації: 26-05-2021

Статус: Захищена

Реквізити наказу МОН / наказу закладу:

II. Відомості про здобувача

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Пивоваренко Марина Сергіївна

2. Pyvovarenko Maryna S.

Кваліфікація: д.філософ

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Вид дисертації: доктор філософії

Аспірантура/Докторантура: так

Шифр наукової спеціальності: 011

Назва наукової спеціальності: Освітні, педагогічні науки

Галузь / галузі знань:

Освітньо-наукова програма зі спеціальності: Не застосовується

Дата захисту: 06-05-2021

Спеціальність за освітою: Дошкільна освіта

Місце роботи здобувача: Комунальний заклад "Харківська гуманітарно-педагогічна академія"
Харківської обласної ради

Код за ЄДРПОУ: 02125591

Місцезнаходження: провулок Руставелі, буд. 7, м. Харків, Харківський р-н., Харківська обл., 61001,
Україна

Форма власності:

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

III. Відомості про організацію, де відбувся захист

Шифр спеціалізованої вченої ради (разової спеціалізованої вченої ради): ДФ 64.899.007

Повне найменування юридичної особи: Комунальний заклад "Харківська гуманітарно-педагогічна академія" Харківської обласної ради

Код за ЄДРПОУ: 02125591

Місцезнаходження: провулок Руставелі, буд. 7, м. Харків, Харківський р-н., Харківська обл., 61001, Україна

Форма власності:

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

IV. Відомості про підприємство, установу, організацію, в якій було виконано дисертацію

Повне найменування юридичної особи: Комунальний заклад "Харківська гуманітарно-педагогічна академія" Харківської обласної ради

Код за ЄДРПОУ: 02125591

Місцезнаходження: провулок Руставелі, буд. 7, м. Харків, Харківський р-н., Харківська обл., 61001, Україна

Форма власності:

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

Повне найменування юридичної особи: Комунальний заклад "Харківська гуманітарно-педагогічна академія" Харківської обласної ради

Код за ЄДРПОУ: 02125591

Місцезнаходження: провулок Руставелі, буд. 7, м. Харків, Харківський р-н., Харківська обл., 61001, Україна

Форма власності:

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

V. Відомості про дисертацію

Мова дисертації:

Коди тематичних рубрик: 14.23, 14.23.09

Тема дисертації:

1. Виховання морально-естетичних якостей у дітей старшого дошкільного віку засобами музично-ритмічної гімнастики

2. Moral and aesthetic qualities training of senior preschool children by means of musical eurhythmics

Реферат:

1. У дисертації досліджено проблему виховання морально-естетичних якостей у дітей старшого дошкільного віку засобами музично-ритмічної гімнастики. У першому розділі – «Теоретичні основи виховання морально-естетичних якостей у дітей старшого дошкільного віку засобами музично-ритмічної гімнастики» – надано історико-педагогічний аналіз проблеми виховання морально-естетичних якостей у дітей старшого дошкільного віку в єдності з фізичним вихованням, враховуючи дані щодо вивчення цього питання у філософській, науковій, методичній, психолого-педагогічній літературі. Розкрито перебіг становлення й розвитку теорії морального (ціннісного), естетичного (музичного) й фізичного (ритмічного) виховання й визначено, що означені складові виховання є тісно взаємопов'язаними. Конкретизовано поняттєве поле дослідження, сформульовано основні поняття, як-от: «морально-естетичні якості», «виховання морально-естетичних якостей», «музично-ритмічна гімнастика». Надано характеристику музично-ритмічній гімнастиці як засобу виховання морально-естетичних якостей у дітей старшого дошкільного віку. Обґрунтовано спроектовану теоретичну структурно-змістову модель виховання морально-естетичних якостей у дітей старшого дошкільного віку засобами музично-ритмічної гімнастики, яку було укладено на підставі доведеного взаємозв'язку морального (ціннісного), естетичного (музичного) й фізичного (ритмічного) виховання. У другому розділі – «Експериментальна перевірка ефективності реалізації структурно-змістової моделі виховання морально-естетичних якостей у дітей старшого дошкільного віку засобами музично-ритмічної гімнастики» – розкрито перебіг проведення дослідницько-експериментальної роботи, метою якої було перевірити ефективність впровадження спроектованої теоретичної структурно-змістової моделі виховання морально-естетичних якостей у дітей старшого дошкільного віку засобами музично-ритмічної гімнастики. Етапами проведення експериментальної роботи було визначено такі: констатувальний, формувальний, контрольний. Різними видами експериментальної роботи було охоплено 258 респондентів, із них 158 дітей старшого дошкільного віку, 6 вихователів закладів дошкільної освіти, 94 здобувачі освіти. Контрольна група склала 74 дитини старшого дошкільного віку, експериментальна – 84 дитини старшого дошкільного віку. Достовірність отриманих результатів перевірено за допомогою критеріїв математичної статистики (критерій Пірсона, метод рангової кореляції Спірмена). На констатувальному етапі було сформовано методичну карту дослідження, відповідно до якої здійснено діагностику вихідного рівня вихованості морально-естетичних якостей у дітей старшого дошкільного віку. На формуальному етапі експериментальної роботи було впроваджено спроектовану теоретичну структурно-змістову модель виховання морально-естетичних якостей у старшого дошкільного віку засобами музично-ритмічної гімнастики. Сутність реалізації означеної вище моделі полягала в забезпеченні позитивної динаміки рівня вихованості морально-естетичних якостей у дітей старшого дошкільного віку за допомогою інтеграції музики й руху. Відповідно до реалізації означених в моделі педагогічних умов, в освітній процес закладів дошкільної освіти було впроваджено оновлений зміст і методичку виховання морально-естетичних якостей у дітей старшого дошкільного віку. Оптимізації цього процесу сприяло використання запропонованої програми морально-естетичного виховання дітей старшого дошкільного віку. Задля оптимізації роботи педагогічних працівників закладів дошкільної освіти було проведено ряд семінарів-практикумів для вихователів дітей старшого дошкільного віку. Також задля забезпечення належного рівня підготовки майбутніх фахівців дошкільної освіти щодо здійснення роботи з означеного напрямку в освітній процес закладів вищої освіти було впроваджено спецкурс для здобувачів вищої освіти спеціальності 012 Дошкільна освіта. На контрольному етапі експериментальної роботи було здійснено аналіз ефективності впровадження змісту, методів і засобів виховання морально-естетичних якостей у дітей старшого дошкільного віку. На підставі результатів проведеного дослідження доведено, що доцільно використовувати музично-ритмічну гімнастику як засіб виховання морально-естетичних якостей у дітей старшого дошкільного віку. Результати

та висновки дослідження можуть бути використанні під час підготовки педагогічних кадрів дошкільної освіти в педагогічних закладах вищої освіти. Методичні матеріали, розроблені у процесі проведення наукового дослідження, можуть бути використані в практиці роботи сучасних закладів дошкільної освіти, у процесі організації фізичного, морального та естетичного виховання дітей старшого дошкільного віку.

2. The issue of moral and aesthetic qualities training of senior preschool children by means of musical eurhythmics has been studied in the thesis. In the first section “Theoretical foundation of moral and aesthetic qualities training of senior preschool children by means of musical eurhythmics”, the historical and pedagogical analysis of the issues of moral and aesthetic qualities training of senior preschool children coupled with physical education is given based on the survey of philosophic, scientific, methodological psychoeducational literature. The process of formation and development of the theory of moral (value), aesthetic (musical) and physical (rhythmic) education is revealed and determined that the mentioned components of education are closely interconnected. The conceptual field of study is made more concrete, the main notions such as “moral and aesthetic qualities”, “moral and aesthetic qualities training”, and “musical eurhythmics” are formulated. The description of musical eurhythmics as the means of moral and aesthetic qualities training of senior preschool children is given. The content and ground of designed theoretical structural and meaningful model of moral and aesthetic qualities training of senior preschool children by means of musical eurhythmics, which were formed on the basis of the proved interconnection of moral (value), aesthetic (musical) and physical (rhythmic) education, are uncovered. In the second section “Experimental verification of the effectiveness of the implementation of the structural and semantic model of education of moral and aesthetic qualities in children of older preschool age by means of musical-rhythmic gymnastics” the course of scientific research studies, the aim of which was to check the effectiveness of the implementation of designed theoretical structural and semantic model of moral and aesthetic qualities training of senior preschool children by means of musical eurhythmics, was uncovered. The stages of the experimental work were named as follows ascertaining, forming, control. 258 respondents were involved in different types of experimental work, 158 of them were children of senior preschool age, 6 of them were kindergarten teachers, 94 of them were education seekers. The size of the control group was 74 children of senior preschool age, the experimental group consisted of 84 senior preschool children. The validity of derived results were checked with the help of the mathematical statistics criterions (Pearson criterion χ^2 , Spearman rank correlation method). On the ascertaining stage, the methodological map of the study was formed according to which the initial level of bringing up moral and aesthetic qualities of senior preschool children was diagnosed. On the forming stage of the experimental work, the designed theoretical structural and meaningful model of bringing up moral and aesthetic qualities of senior preschool children by means of musical eurhythmics was introduced. The main point of the implementation of the above said model is ensuring the positive dynamics of the level of bringing up of moral and aesthetic qualities of senior preschool children with the help of integration of music and movement. In accordance with the implementation of the pedagogical conditions indicated in the model, an updated content and methodology for bringing up moral and aesthetic qualities in senior preschool children were introduced into the educational process of preschool institutions. Optimization of this process was facilitated by the use of the proposed program of moral and aesthetic training of senior preschool children. In order to optimize the work of pedagogical staff of preschool institutions, a number of practical training seminars were held for kindergarten teachers of senior preschool children. In addition, to provide the appropriate level of training of future preschool teachers to fulfil the work in the mentioned tendency, the special course for higher education seekers on specialty 012 Preschool education was introduced. At the control stage of the experimental work, the analysis of the effectiveness of implementing the content, methods and means of moral and aesthetic qualities training in senior preschool children was carried out. On the ground of the results of the conducted study, it was stated that the practicability of the use of musical eurhythmics as the means of moral and aesthetic qualities training of senior preschool children was proved. The results and conclusions of the study can be used in the training of preschool teachers in higher pedagogical establishments. The methodological materials, which were developed in the course of scientific research can be used in the practical work of modern preschool education institutions, in the process of organizing physical, moral and aesthetic education of senior preschool children.

Державний реєстраційний номер ДіР:

Пріоритетний напрям розвитку науки і техніки:

Стратегічний пріоритетний напрям інноваційної діяльності:

Підсумки дослідження:

Публікації:

Наукова (науково-технічна) продукція:

Соціально-економічна спрямованість:

Охоронні документи на ОПІВ:

Впровадження результатів дисертації:

Зв'язок з науковими темами:

VI. Відомості про наукового керівника/керівників (консультанта)

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Чаговець Алла Іванівна

2. Chahovets Alla I.

Кваліфікація: к. пед. н., 13.00.01

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

VII. Відомості про офіційних опонентів та рецензентів

Офіційні опоненти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Кучай Олександр Володимирович

2. Kuchay Oleksandr Volodymyrovich

Кваліфікація: д. пед. н., 13.00.04

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Москальова Людмила Юріївна

2. Moskalova Liudmyla Yuriivna

Кваліфікація: д.пед.н., 13.00.07

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

Рецензенти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Молчанюк Ольга Василівна

2. Molchaniuk Olha Vasylivna

Кваліфікація: к. пед. н., 13.00.09

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Ярославцева Мілена Ігорівна

2. Yaroslavtseva Milena Ihorivna

Кваліфікація: к. пед. н., 13.00.04

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

VIII. Заключні відомості

**Власне Прізвище Ім'я По-батькові
голови ради**

Роганова Марина Вікторівна

**Власне Прізвище Ім'я По-батькові
головуючого на засіданні**

Роганова Марина Вікторівна

**Відповідальний за підготовку
облікових документів**

Реєстратор

**Керівник відділу УкрІНТЕІ, що є
відповідальним за реєстрацію наукової
діяльності**

Юрченко Т.А.